

II. Apc.1:2 (II).

We zetten onze exegese van het opschrift van de Apocalyps voort met het behandelen van Apc.1:2. We doen dit weer met het bespreken van de tekst (II.02.01.1), de vergelijking met de weergaven van de tekst (II.02.02.1) en met de verklaring (II.02.03. 1).

De tekst Apc.1:2. (II.02.01.1)

We geven hier de Griekse, Latijnse en Hebreeuwse tekst in vertaling weer met de SV en HSV. We mogen voor de letterlijke weergave van het Grieks, Latijn en Hebreeuws verwijzen naar de Bijlage.

De letterlijke vertaling van de Griekse tekst luidt als volgt: “Die het Woord van GOD heeft getuigd en de getuigenis van JEZUS CHRISTUS; alles wat hij gezien heeft.”

De letterlijke vertaling van de Latijnse tekst: “Die de (getuigenis) aangeboden heeft door het Woord van GOD en de getuigenis van JEZUS CHRISTUS en wat hij ook maar gezien heeft.”

De letterlijke vertaling van de Hebreeuwse tekst: “Hij die het Woord van GOD heeft verkondigd en de getuigenis van JESJOEAAH, de MESSIAS, volgens alles dat hij gezien heeft.”

SV: “Dewelke het Woord GODS betuigt heeft, en de getuigenis van JEZUS CHRISTUS en wat hij ook maar gezien heeft.”

Kanttekeningen:

“6. Dewelke Namelijk Johannes.

7. Het Woord Dit nemen sommigen van de volgende openbaring; maar daar Johannes met deze woorden zijn aanzien schijnt te willen versterken, opdat de volgende profetie te beter worde aangenomen, zo wordt het door anderen genomen van zijn voorgaande apostolische prediking en schriften, waarin hij betuigt heeft wat hij van CHRISTUS gezien en gehoord had, gelijk hij ook spreekt in zijn Evangelie.

J.19:35, ‘En die het gezien heeft, die heeft het getuigd, en zijn getuigenis is waarachtig; en hij weet, dat hij zegt, hetgeen waar is, opdat ook gij geloven moogt’;

J.21:24, ‘Deze is de discipel, die van deze dingen getuigd, en deze dingen geschreven heeft; en wij weten, dat zijn getuigenis waarachtig is’

en in zijn eerste zendbrief,

1J.1:1, ‘Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens’,

en gelijk van de apostelen in het algemeen gezegd wordt,

L.1:2, ‘Gelijk ons overgeleverd hebben, die van den beginne zelve aanschouwers en dienaars des Woords geweest zijn’.

Doch kan ook van beiden verstaan worden.

8. De getuigenis Dat is, hetwelk hij van JEZUS

CHRISTUS, van Zijn persoon, van Zijne prediking, wonderen, lijden, sterven en van Zijn verheerlijking heeft gegeven. Zie dergelijke ook in

2P.1:16, ‘Want wij zijn geen kunstelijk verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onze HEERE JEZUS CHRISTUS, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit’, enz.”

HSV: “Deze heeft van het Woord van GOD getuigd en van het getuigenis van JEZUS CHRISTUS, alles wat hij gezien heeft.”

Zie verder bij de Bijlage voor de geciteerde Bijbelpassages vanuit Treasure Scripture Knowledge.

Apc.1:2. Vergelijking tussen de verschillende weergaven (II.02.02.1).

Er vallen ons bij de vergelijking van de diverse weergaven verscheidene zaken op.

1. Bij het begin van Apc.1:2 heeft het Grieks samen met het Latijn een relativum, een betrekkelijk voornaamwoord, terwijl het Hebreeuws een personalium, een persoonlijk voornaamwoord, heeft. Alle gebruikte weergaven stemmen echter overeen dat ze teruggrijpen op het vorige vers. Dit vers geeft derhalve een nadere omschrijving van de apostel Johannes, die als schrijver van deze Apocalyps is geroepen.

2. Het Griekse woord *εμαρτυρησεν*, *emarturèsen*, komt van het woord *μαρτυρεω*, *martureoo*, en betekent “getuigen”. Dit getuigen kan ook betekenen: “getuigen met bloed”, dus als martelaar; trouwens net als het Hebreeuwse *עֲדוּת*, *‘eḏwot*. Het hoeft niet alleen te duiden op “getuigen met woorden” of “getuigen met daden”. Het Latijnse “testimonium” wijst daar ook op; al wordt dit woord meer gebruikt in de rechtspraak, namelijk om iemands woorden of zaken, die hij getuigt, met kracht te onderstrepen.

3. Helaas heeft het Grieks met *εμαρτυρησεν* gekozen voor een zogenaamde aoristus indicativus, hetgeen wijst op een eenmalig getuigenis; wat natuurlijk niet de bedoeling kan zijn. Het getuigenis van de apostel was geen momentopname maar een voortdurende handeling. Johannes heeft er zijn leven voor gegeven! Dat maakt de Hebreeuwse vorm van het werkwoord *נָתַן* (pf.hi.), *nāgād*, duidelijk.

4. Met de uitdrukking *τον λογον του θεου*, *ton logon tou theou*, lijkt het Grieks in deze vierde naamvalvorm (accusativus) duidelijk te willen hebben dat dit getuigenis geheel vrijblijvend wordt aangeboden en dat degene, aan wie GOD dit aanbiedt, maar moet zien wat hij of zij er mee doet. GOD is dus voorgesteld als een soort Postbode. Maar dat zou een zeer onterechte veronderstelling zijn. Wat dat betreft, de Latijnse versie geeft een ablativus, vijfde naamval, weer: vandaar “door het Woord GODS”. Zo maakt het Latijn dui-

delijk dat de Apocalypse geschiedt door GODS Woord en niet vrijblijvend wordt aangeboden. De Dordtse Leerregels stellen: “met bevel van bekeering en geloof”.

5. Nogmaals leggen we er de nadruk op dat het Grieks en Latijn een ander Godsbegrip hanteren dan de Joden. In het Hebreeuws is GOD de Enige en Die alleen GOD is. Bij de Grieken en Romeinen is de Godheid één van de vele goden. Vandaar de weergave met θεος in het Grieks en “deus” in het Latijn. De Hebreeuwse tekst heeft met האלהים, 'èt'dèb'ar h^{aa'}èl^{oo}h'y'm, gekozen voor een status constructus van dit woord, een soort genitivus, te vertalen met “het woord van de GOD”, want האלהים is bepaald. En hoewel אלהים zonder lidwoord wordt geschreven, dient men dit volgens de Hebreeuwse grammatica met een lidwoord te vertalen vanwege de status constructus. Daarbij is de verbinding van dit woord met אה een nota accusativus, dus een object van het voorafgaande woord.

6. Als laatste wijs ik erop dat het Griekse woord εἶδεν, eiden, afkomstig van ὥραω, horaoo, een aoristusvorm is; te vertalen met “hij heeft gezien”. Daarmee is het Latijn en de gebezigde Nederlandse vertalingen in overeenstemming, aangezien het Latijnse woord “vidit” zowel tegenwoordige tijd als voltooid tijd betekent; dus eveneens weer te geven met “hij heeft gezien”. Ook het Hebreeuws is er mee in overeenstemming met ראה, r^{aa}h; eveneens weer te geven met “hij heeft gezien”.

Apc.1:2. Dewelke het Woord Gods betuigd heeft, en de getuigenis van JEZUS CHRISTUS, en al wat hij gezien heeft. (II.02.03.1)

We hebben eerder al gesteld dat vers 2 de schijnwerpers van de HEILIGE GEEST richt op Johannes en hoe hij te werk is gegaan bij zijn opdracht om deze openbaring van JEZUS CHRISTUS te boek te

stellen.

Letten we op het Griekse woord voor “betuigen”! Onder II.02.02.1. wezen we bij onze tweede punt al op dat dit woord, dat ook kan betekenen dat dit getuigenis zelfs de marteldood ten gevolge kan hebben. Ook hebben we te letten op het feit dat dit “betuigen” geen eenmalige maar een dure tieve gebeurtenis betreft, waarop de Hebreeuwse weergave met הניד wijst. Met andere woorden, gedurende heel zijn leven heeft Johannes dit getuigenis betuigd wat dat ook moge kosten. Om die reden was hij ook verbannen naar Patmos!

Johannes heeft dus niet als een historicus in eigen woorden opgeschreven wat anderen voor hem aan papier hadden toevertrouwd of wat hij zelf had bedacht maar wat hijzelf had ondervonden door het inwendige getuigenis van de HEILIGE GEEST. Hij was zich ervan bewust dat hij voor het heilig aangezicht van de HEERE stond, voor Wiens

aangezicht hij verantwoordelijk was wat hij neer zou schrijven. Als het ware zoals een getuige voor een aardse rechtbank staat in het bsef dat hij als getuige de waarheid moet spreken, en niets anders dan de waarheid. Ook is hij zich ervan bewust dat hij dit betuigt ten behoeve van de hele Christelijke Kerk van alle tijden en van alle plaatsen. Ieder die deze Apocalypse leest, mag zich er derhalve van verzekerd weten dat deze waarheid, die Johannes hier betuigt, van GOD Zelf afkomstig is!

Het is dan ook het Woord GODS dat Johannes hier betuigt. Let erop dat Johannes hier drie dingen noemt, die later duidelijk worden, namelijk het “woord GODS”, en de “getuigenis van JEZUS CHRISTUS”, en “al wat hij gezien heeft”. Dat zijn geen drie verschillende dingen, maar verschillende benamingen voor één en dezelfde zaak.

Wat hij gezien heeft, is niet anders dan de getuigenis van JEZUS CHRISTUS. En dat is niet anders dan “het Woord GODS”. Het Griekse woord voor “en” dat tweemaal wordt herhaald, is geen achter-eenvolgende opsomming maar een nadere toelichting. We noemen dat een explicativum; eventueel te vertalen met “namelijk ... namelijk...”.

Het is dus duidelijk dat de Heilige Schrift niet een mens op de voorgrond plaatst, zelfs niet een apostel als Johannes, maar de HEERE alleen en Zijn Woord. Nader ingevuld: de Persoon van de Middeelaar. En als laatste: een geringe en onwaardige dienstknecht, die Johannes heet, die vanuit zichzelf onderschrijft wat zijn naamgenoot eerder onder woorden bracht, namelijk dat hij niet waardig is om de schoenen van de HEERE JEZUS na te dragen (Mt.3:11).

Laten ook dominees of professoren in de theologie, die menen dat ze heel wat zijn, deze les in bescheidenheid ter harte nemen. We lopen zo het gevaar onszelf in het voetlicht te zetten en JEZUS te verdonkeren, terwijl het juist andersom zou moeten zijn, willen we oprechte verbi Divini ministri wezen. Deze les in bescheidenheid strijdt ook tegen het huidige klimaat van “ik voel, ik vind, ik denk”, enzovoorts. Alles wat niet is naar de zin en mening van de HEILIGE GEEST, is het bestuderen en noemen niet waard! Verspilte energie!

Een vraag die zich mogelijkerwijs voordoet is het feit dat we in Apc.1:2 lezen: *‘Dewelke het Woord GODS betuigd heeft’*; waarbij we de nadruk leggen op het woord “heeft”. “Betuigd heeft”, lezen we. Wij zouden aan het begin van dit Bijbelboek liever geschreven hebben: “betuigen gaat” of “betuigen zal”; dus als een handeling in de toekomst. Want Johannes moet de rest van dit Bijbelboek nog schrijven, toch? Hoe zit dat?

Ter verklaring zal ik eerst duidelijk maken hoe men in de Oudheid te werk ging bij het schrijven van een brief of een boek. Daar kwam heel wat bij kijken. Men had geen papier. Men had ook geen pen.

APOCALYPSE

Openbaring 1:1-3

Men schreef met een ganzeveer die men in inkt doopte op een lang stuk perkament (dit materiaal was het meest houdbaar; papyrus werd ook wel gebruikt maar was eerder aan bederf onderhevig) en wel in kolommen, soms met allemaal hoofdletters (unciaal) en soms met kleine letters (minuskels). Aan het begin en het einde bevond zich een ronde stok en aan die twee ronde stokken wond men de perkamenten strook op tot een rol. Vervolgens ging er een band om die rol met soms een zegel erop. En daar werden de titel, het woord vooraf en het opschrift aan bevestigd.

Toegepast op het boek van de Openbaring van JEZUS CHRISTUS, dat Johannes op Patmos schreef, blijkt dan dat hij het boek of boekrol al had geschreven. Dat zijn dan wat wij nu Apc.1:4-Apc.22:21 noemen als de inhoud, nadat hij het slot van dit boek, Apc.22:6-21 had geschreven. De band om dit boek moest er toen nog omheen met als titel Apc.1 :1-3. Vandaar dat hij kon schrijven dat hij het Woord GODS betuigt **heeft**: een voltooide tijd.

Waarbij we dus vanwege de overeenstemming naar vorm en inhoud mogen stellen dat Apc.1:1-3 een korte samenvatting is van het slot van dit boek. We wijzen daarmee de gedachte af dat heel Apc.1 het opschrift is van de Apocalyps, omdat dit ingaat tegen de gewoonte in de Oudheid bij het schrijven van een boek en praktisch omdat Apc.1 in zijn geheel te lang is voor de band er om heen.

En let u ook op dat woord '*betuigen*'. Johannes deelt niet mee wat hij uit boeken van anderen had

gelezen. Neen, hij heeft de visioenen, gezichten en openbaringen des HEEREN zelf gezien. Zoals hij ook elders schrijft: '*Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben en onze handen getast hebben van het Woord des levens: (Want het Leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien, en wij getuigen, en verkondigen ulieden dat eeuwige Leven) ... dat verkondigen wij u'* (1J.1:1-3). Waarlijk, Johannes spreekt de waarheid, en niets dan de waarheid.

We wezen er reeds op dat "het Woord GODS", "de getuigenis van JEZUS CHRISTUS", en "al wat hij gezien heeft" geen drie aparte onderdelen zijn maar één geheel met verschillende benamingen. Met andere woorden, GODS Woord, het getuigenis van JEZUS CHRISTUS, heeft Johannes gezien en daarvan heeft hij ook getuigd. Dus, de gezichten die Johannes op Patmos zag, was het Evangelie van zijn Zaligmaker, JEZUS CHRISTUS, en GODS onfeilbaar Woord.

Daarmee is de gedachte van hen, die menen dat de Apocalyps zo moeilijk is en dat ze die daarom maar overslaan, eigenlijk totaal verkeerd. Zou voor hen de Bijbel ook te moeilijk zijn? Of is het een teken van vijandschap en gebrek aan overgave van het hart aan het geheel van GODS Woord en JEZUS CHRISTUS? Ieder mag zichzelf daar wel op onderzoeken voor GODS aangezicht!